

– колегіальна законодавча ініціатива (групи депутатів і парламентських фракцій, комітети парламенту, представницькі органи регіонального самоврядування тощо);

3) залежно від форм публічної влади:

– законодавча ініціатива органів державної влади (парламент, уряд, глава держави);

– законодавча ініціатива органів місцевого самоврядування.

Підсумовуючи, слід зазначити наступне:

1. Законодавча ініціатива є однією із стадій законодавчого процесу, що пов'язана із правом внесення законопроектів до парламенту.

2. У демократичних державах правом законодавчої ініціативи наділені як органи публічної влади, так і громадяни.

3. Спрямованість законотворчості на розроблення, вдосконалення та прийняття законів, які покликані регулювати найважливіші суспільні відносини в державі, дозволяє класифікувати законодавчу ініціативу за багатьма критеріями.

Одержано 19.04.2019

УДК 341.4

Юлія Петрівна МЕРЕНЕЦЬ,

курсант групи Ф3-103 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Філіпська Н. О.

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПОВОДЖЕННЯ З В'ЯЗНЯМИ

У сучасному світі проблема дотримання прав людини стала інтернаціональною. Це спонукало міжнародне співтовариство створити універсальні міжнародно-правові стандарти, де визнаються основні права і свободи людини як загальні та обов'язкові. Обсяг цих прав і свобод визначаються не тільки особливостями того чи іншого співтовариства людей, а й загальним розвитком людської цивілізації, рівнем інтегрованості, взаємодії держав та суспільства в світі. Можна стверджувати, що права людини стали об'єктом регулювання не лише окремої держави, а всього міжнародного співтовариства.

На нашу думку, є потреба приділити увагу такій категорії осіб, як в'язні. Всі люди мають рівні права і сучасна світова спільнота усвідомлює, що через насилля, в тому числі й від імені держави, порушення прав людини на повагу до гідності неможливо позитивно вплинути на людину, яка вчинила правопорушення або скоїла злочин. Це стало поштовхом для створення низки міжнародних договорів, які містять принципи дотримання прав людини в пенітенціарних установах. Серед таких міжнародних документів можна виділити перш за все Загальну декларацію прав людини, Європейську конвенцію про захист прав людини і основних свобод, а також Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями (Правила Мандели), Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження

і покарання, Мінімальні стандартні правила ООН, які стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила), Правила ООН щодо поводження з жінками-в'язнями та заходів, не пов'язаних з позбавленням волі, по відношенню до жінок-злочинниць (Бангкокські правила) тощо. Приєднання України до низки міжнародних документів надала можливість імплементувати міжнародні стандарти поводження із засудженими у національне законодавство і, зокрема, у кримінально-виконавче. У більшості випадків ці документи належать до категорії «м'якого права», тобто не є юридично обов'язковими для урядів і несуть консультативний характер.

Розглянемо більш детально положення, які містяться у Мінімальних стандартних правилах поводження з ув'язненими, ухвалені ООН у 1955 році, що пізніше були схвалені й ЕКОСОР. У першій з двох частин цього документу визначається низка основоположних напрямів, серед яких вимоги до приміщень пенітенціарних закладів, особистої гігієни, одягу, харчування, норми медичного обслуговування, заходи підтримки дисципліни і покарання, вимоги до персоналу тощо. Значна увага приділяється належним умовам проживання в'язнів, санітарним та кліматичним умовам, вимогам до якості та поживності їжі. Важливим моментом цього документу є положення щодо відповідності покарання стану здоров'я і можливостям ув'язненого, який, крім всього, має право й на культурний, духовний розвиток, а також на регулярне спілкування з близькими, родичами та друзями, як в письмовій формі так і безпосередньо.

Однак, незважаючи на ратифікацію та введення в дію міжнародних актів, які закликають держави дотримуватися певних вимог щодо даної категорії осіб, міжнародні правозахисні організації фіксують у багатьох країнах світу низку порушень прав ув'язнених. При чому, ці порушення стосуються як невідповідних умов утримання, так і порушення основних прав людини з боку представників державних органів. Це є підставою для захисту своїх прав на міжнародному рівні та звернення до Європейського суду з прав людини. Так, наприклад, 12 березня поточного року ЄСПЛ виніс прецедентне рішення у справі довічно засудженого українця Володимира Петухова «Петухов проти України». Суд, крім іншого, засудив неналежне медичне обслуговування та практику довічних вироків, оскільки «в Україні немає реалістичної перспективи звільнення від цього покарання».

Тож, на нашу думку, будь-яка особа, в тому числі й яка вчинила злочин, має право на захист своїх прав в рамках своєї держави та міжнародних організацій, а також на повагу до її гідності. Ми вважаємо найбільш важливими принципами покарання дотримання прав людини та застосування до ув'язнених таких методів, які будуть законними, пропорційними і необхідними до того чи іншого ув'язненого. В той же час, не менш важливими є створення належних побутових умов в місцях їх утримання, а також надання можливості самореалізації та подальшої соціалізації особи.

Одержано 23.04.2019

